

Art. 4. Ustawa niniejsza uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Marszałek:

Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:

Juljan Nowak

Minister Spraw Wewnętrznych:

A. Kamiński

Minister Skarbu:

Jastrzębski

791.

U s t a w a

z dnia 26 września 1922 r.

o uregulowaniu prawa wyboru obywatelstwa polskiego przez obywateli b. cesarstwa austriackiego lub b. królestwa węgierskiego i prawa wyboru obywatelstwa obcego przez b. obywateli tych państw, posiadających obywatelstwo polskie.

Art. 1. Upoważnia się Rząd do uregulowania prawa wyboru obywatelstwa polskiego przez obywa-

teli b. cesarstwa austriackiego lub b. królestwa węgierskiego i prawa wyboru obywatelstwa obcego przez b. obywateli tych państw, posiadających obywatelstwo polskie, oraz do dokonania w łączności z tem odpowiednich zmian, a względnie uzupełnień art. 2, 4, 9 i 11 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 7, poz. 44).

Przepis art. 3 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 7, poz. 44) należy stosować do osób pochodzenia polskiego oraz ich potomków bez względu na to, czy do kraju powrócili, czy też stale tu zamieszkiwali.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek:

Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:

Juljan Nowak

792.

K o n w e n c j a

dotycząca niefortyfikowania i zneutralizowania Wysp Alandzkich, podpisana w Genewie dnia 20 października 1921 roku (zatwierdzona ustawą z d. 18 maja 1922 r.—Dz. U. R. P. № 43 poz. 359).

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

JÓZEF PIŁSUDSKI

NACZELNIK PAŃSTWA POLSKIEGO

Wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia dwudziestego października tysiąc dziewięćset dwudziestego pierwszego roku podpisana została w Genewie Międzynarodowa Konwencja, dotycząca niefortyfikowania i neutralizacji Wysp Alandzkich, która słowo w słowo brzmi jak następuje:

KONWENCJA DOTYCZĄCA NIEFORTYFIKOWANIA I ZNEUTRALIZOWANIA WYSP ALANDZKICH.

Prezydent Rzeszy Niemieckiej, Jego Królewska Mość Król Danji i Islandji, Naczelnik Państwa Republiki Estońskiej, Prezydent Republiki Finlandzkiej, Prezydent Republiki Francuskiej, Jego Królewska Mość Król Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanji i Irlandji, i Terytorjów Brytyjskich Zamorskich, Cesarz Indji, Jego Królewska Mość Król Włoch, Naczelnik Państwa Republiki Łotewskiej, Naczelnik Państwa Polskiego i Jego Królewska Mość Król Szwedzki, porozumiewszy się co do spełnienia życzenia, wyrażonego przez Radę Ligi Narodów w jej uchwale z dnia 24 czerwca 1921 r., dotyczącej zawarcia Konwencji

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE POLONAISE

JOSEPH PIŁSUDSKI

CHEF DE L'ETAT POLONAIS.

A tous ceux qui ces présentes Lettres verront, fait savoir ce qui suit:

Une Convention internationale relative à la non-fortification des Iles d'Aland ayant été signée à Genève le 20 octobre 1921, Convention dont la teneur suit:

CONVENTION RELATIVE À LA NON-FORTIFICATION ET À LA NEUTRALISATION DES ÎLES D'ALAND.

Le Président de l'Allemagne, Sa Majesté le Roi de Danemark et d'Islande, le Chef d'Etat de la République d'Esthonie, le Président de la République de Finlande, le Président de la République Française, Sa Majesté le Roi du Royaume Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande et des territoires britanniques au delà des mers, Empereur des Indes, Sa Majesté le Roi d'Italie, le Chef d'Etat de la République de Lettonie, le Chef de l'Etat Polonais et Sa Majesté le roi de Suède, étant tombés d'accord pour réaliser le voeu émis par le Conseil de la Société des Nations dans sa résolution du 24 juin 1921, visant

między zainteresowanymi Mocarstwami, w celu niefortyfikowania i zneutralizowania wysp Alandzkich, dla zapewnienia, że wyspy te nigdy nie staną się przyczyną niebezpieczeństwa z punktu widzenia wojennego.

Postanowili w tym celu uzupełnić, nie naruszając zobowiązania przyjętego przez Rosję w Konwencji z dnia 30 Marca 1856 r., odnoszącej się do wysp Alandzkich, dołączonej do Traktatu Paryskiego z tego samego dnia;

I wyznaczyli jako swoich Pełnomocników, mianowicie:

Za Rzeszę Niemiecką:

P. Oskara Trautmann'a, Rzeczywistego Radcę Legacyjnego.

Za Danję:

P. Herman'a Anker Bernhoff'a, Posła Nadzwyczajnego, Ministra Pełnomocnego w Paryżu, i P. Henryka Lucjana Eryka Wenck'a Komandora, Szefa Sztabu Generalnego Marynarki Duńskiej.

Za Estonję:

P. Antoniego Piip'a, Ministra Spraw Zagranicznych.

Za Finlandję:

P. Generała Oskara Pawła Enckell'a, Szefa Sztabu Generalnego Armji Finlandzkiej.

P. Rafała Waldemara Erich'a, byłego Prezydenta Rady, Profesora Fakultetu Prawnego Uniwersytetu w Helsingforsie,

P. Karola Enckell'a, Posła Nadzwyczajnego, Ministra Pełnomocnego w Paryżu.

Za Francję:

P. Jana Gout, Ministra Pełnomocnego Pierwszej Klasy.

Za Imperjum Brytyjskie:

P. John'a Duncan Gregory, C. M. G., Radcę Ambasady, Szefa Sekcji w Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

Za Włochy:

P. Artura Ricci Busatti, Ministra Pełnomocnego Pierwszej Klasy.

Za Łotwę:

P. Michała Walters'a, Posła Nadzwyczajnego, Ministra Pełnomocnego w Rzymie.

Za Polskę:

P. Szymona Askenazy, Posła Nadzwyczajnego, Ministra Pełnomocnego, Delegata do Ligi Narodów.

Za Szwecję:

P. Eryka Birger de Trolle, Gubernatora Prowincji, b. Ministra Spraw Zagranicznych.

Barona Eryka Teodora Marks von Wurtemberg, Prezydenta Sądu Apelacyjnego, w Swewa, b. Ministra.

Którzy, po złożeniu swych pełnomocnictw, uznanych za wystawione w dobrej i należytej formie zgodzili się na następujące warunki:

Art. 1.

Finlandja, potwierdzając, o ile to jest potrzebem, w tem co jej dotyczy, deklaracje złożone przez Rosję w Konwencji z dnia 30 Marca 1856 r. odnoszącej się do Wysp Alandzkich, dołączonej do Traktatu

la conclusion d'une Convention entre les Puissances intéressées, en vue de la non-fortification et de la neutralisation des îles d'Aland, afin de garantir que ces îles ne deviendront jamais une cause de danger au point de vue militaire:

Ont résolu à cette fin de compléter, sans y porter atteinte, l'effet de l'engagement pris par la Russie dans la Convention du 30 mars 1856, relative aux îles d'Aland, annexée au Traité de Paris du même jour;

Et ont désigné comme leurs Plénipotentiaires, savoir:

Pour l'Allemagne:

M. Oskar Trautmann, Conseiller actuel de Légation.

Pour le Danemark:

M. Herman Anker Bernhoff, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Paris.

et M. Henri Lucien Erik Wenck, Capitaine de vaisseau, Chef de l'Etat-Major de la Marine danoise.

Pour l'Esthonie:

M. Antoine Piip, Ministre des Affaires étrangères.

Pour la Finlande:

M. le Général Oscar Paul Enckell, Chef d'Etat-Major général de l'armée finlandaise.

M. Rafael Waldemar Erich, ancien Président du Conseil, Professeur à la Faculté de Droit de l'Université de Helsingfors.

M. Carl Enckell, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Paris.

Pour la France:

M. Jean Gout, Ministre plénipotentiaire de première classe.

Pour l'Empire Britannique:

M. John Duncan Gregory C. M. G., Conseiller d'Ambassade, Chef de Section au Foreign Office.

Pour l'Italie:

M. Arturo Ricci Busatti, Ministre plénipotentiaire de première classe.

Pour la Lettonie:

M. Michael Walters, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Rome.

Pour la Pologne:

M. Szymon Askenazy, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire, Délégué à la Société des Nations.

Pour la Suède:

M. Eric Birger de Trolle, Gouverneur de Province, ancien Ministre des Affaires étrangères.

Le Baron Erik Teodor Marks von Wurtemberg, Président de la Cour d'Appel de Svea, ancien Ministre.

Lesquels, après avoir déposé leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des stipulations suivantes:

Art. 1.

La Finlande, confirmant en tant que de besoin, en ce qui la concerne, la déclaration faite par la Russie dans la Convention du 30 mars 1856, relative aux îles d'Aland, annexée au Traité de Paris

Paryskiego z tego samego dnia, obowiązuje się nie fortyfikować części Archipelagu Finlandzkiego, zwanej „Wypami Alandzkimi”.

Art. 2.

I. Pod nazwą „Wyspy Alandzkie” obecna Konwencja rozumie zespół wysp, wysepek i raf, położonych na obszarze morskim, odgraniczonym przez następujące linje:

- a) na Północ, przez równoleżnik szerokości 60° 41' N.
 b) na Wschód, przez linje proste, łączące kolejno następujące punkty geograficzne:
1)	szer.	60° 41' 0 N.	i	dług.	21° 00' 0 E	Greenwich.
2)	„	60° 35' 9 N.	„	„	21° 06' 9 E	„
3)	„	60° 33' 3 N.	„	„	21° 08' 6 E	„
4)	„	60° 15' 8 N.	„	„	21° 05' 5 E	„
5)	„	60° 11' 4 N.	„	„	21° 00' 4 E	„
6)	„	60° 09' 4 N.	„	„	21° 01' 2 E	„
7)	„	60° 05' 3 N.	„	„	21° 04' 3 E	„
8)	„	60° 01' 1 N.	„	„	21° 11' 3 E	„
9)	„	59° 59' 0 N.	„	„	21° 08' 3 E	„
10)	„	59° 53' 0 N.	„	„	21° 20' 0 E	„
11)	„	59° 48' 5 N.	„	„	21° 20' 0 E	„
12)	„	59° 27' 0 N.	„	„	20° 46' 3 E	„
- c) Na Południe przez równoleżnik szerokości 59° 27' N.
 d) Na Zachód przez linje proste łączące kolejno następujące punkty geograficzne:
13)	szer.	59° 27' 0 N.	i	dług.	20° 09' 7 E	Greenwich.
14)	„	59° 47' 8 N.	„	„	19° 40' 0 E	„
15)	„	60° 11' 8 N.	„	„	19° 05' 5 E	„
- Środek Skaly Märket.
16)	szer.	60° 18' 4 N.	i	dług.	19° 08' 5 E	„
17)	„	60° 41' 0 N.	„	„	19° 14' 4 E	„

Linje, łączące punkty 14, 15 i 16 są te, które zostały ustalone przez „Opis topograficzny granicy pomiędzy Królestwem Szwedzkim i Cesarstwem Rosyjskim podług rozgraniczenia z roku 1810, poprawionego po przejrzeniu w roku 1888”.

Położenie wszystkich punktów wskazanych w niniejszym artykule ustala się podług mapy Admiralicji Brytyjskiej № 2297 z r. 1872 (z poprawkami, wprowadzonymi aż do sierpnia 1921 r.); jednak, dla większej ścisłości, położenie punktów od 1 do 11 ustalone są podług następujących map: mapy finlandzkie № 32 z r. 1921, № 29 z r. 1920 i mapa rosyjska № 742 z r. 1916 (poprawiona w Marcu 1916).

Po jednym egzemplarzu każdej z tych map złożono w archiwum Stałego Sekretarjatu Ligi Narodów.

II. Wody terytorjalne wysp Alandzkich uważane są jako rozciągające się na odległość trzech mil morskich od najniższego stanu morza wysp, wysepek i raf, nie zalanych stale, a powyżej odgraniczonych; jednak, na żadnym punkcie wody te nie rozciągają się poza linje, ustalone w paragrafie 1 niniejszego artykułu.

III. Zespół wysp, wysepek i raf, rozgraniczonych przez paragraf 1, i wód terytorjalnych, określonych przez paragraf 2, stanowią „strefę”, do której odnoszą się następujące artykuły.

du même jour, s'engage à ne pas fortifier la partie de l'archipel finlandais, dite „les îles d'Aland”.

Art. 2.

I. Par la dénomination „les îles d'Aland” la présente Convention entend l'ensemble des îles, îlots et récifs, situés dans l'étendue de mer délimitée par les lignes suivantes:

- a) Au Nord, par le parallèle de latitude 60° 41' N.
 b) A l'Est, par les lignes droites reliant successivement les points géographiques suivants:
1)	lat.	60° 41' 0 N	et	long.	21° 00' 0 E	de	Greenwich
2)	„	60° 35' 9 N	„	„	21° 06' 9 E	„	„
3)	„	60° 33' 3 N	„	„	21° 08' 6 E	„	„
4)	„	60° 15' 8 N	„	„	21° 05' 5 E	„	„
5)	„	60° 11' 4 N	„	„	21° 00' 4 E	„	„
6)	„	60° 09' 4 N	„	„	21° 01' 2 E	„	„
7)	„	60° 05' 5 N	„	„	21° 04' 3 E	„	„
8)	„	60° 01' 1 N	„	„	21° 11' 3 E	„	„
9)	„	59° 59' 0 N	„	„	21° 08' 3 E	„	„
10)	„	59° 53' 0 N	„	„	21° 20' 0 E	„	„
11)	„	59° 48' 5 N	„	„	21° 20' 0 E	„	„
12)	„	59° 27' 0 N	„	„	20° 46' 3 E	„	„
- c) Au Sud par le parallèle de latitude 59° 27' N.
 d) A l'Ouest par les lignes droites reliant successivement les points géographiques suivants:
13)	lat.	59° 27' 0 N	et	long.	20° 09' 7 E	de	Greenwich
14)	„	59° 47' 8 N	„	„	19° 40' 0 E	„	„
15)	„	60° 11' 8 N	„	„	19° 05' 5 E	„	„
- Milieu du rocher Märket:
16)	„	60° 18' 4 N	et	long.	19° 08' 5 E	„	„
17)	„	60° 41' 0 N	„	„	19° 14' 4 E	„	„

Les lignes, reliant les points 14, 15 et 16 sont celles, qui ont été fixées par la „Description topographique de la frontière entre le Royaume de Suède et l'Empire de Russie d'après la démarcation de l'année 1810, corrigée d'après la revision de 1888”.

La position de tous les points indiqués dans le présent article se réfère généralement à la carte de l'Amirauté britannique № 2297 de 1872 (avec les corrections apportées jusqu'au mois d'août 1921); toutefois, pour plus de précision, la position des points 1 à 11 se réfère aux cartes suivantes: cartes finlandaises № 32 de 1921, № 29 de 1920, et carte russe № 742 de 1916 (corrigée en mars 1916).

Un exemplaire de chacune de ces différentes cartes est déposé aux archives du Secrétariat permanent de la Société des Nations.

II. Les eaux territoriales des îles d'Aland sont considérées comme s'étendant à une distance de trois milles marins de la laisse de basse mer des îles, îlots et récifs non constamment submergés, délimités ci-dessus; toutefois, sur aucun point ces eaux ne s'étendent au delà des lignes fixées dans le paragraphe I du présent article.

III. L'ensemble des îles, îlots et récifs délimités par le paragraphe I, et des eaux territoriales définies par le paragraphe II, constituent la „zone” à laquelle s'appliquent les articles suivants.

Art. 3.

Żadne urządzenie lub podstawa dla operacji wojskowych albo morskich, żadne urządzenie lub podstawa dla operacji aeronautyki wojskowej, ani też żadna inna instalacja, służąca do celów wojennych, nie będzie mogła być utrzymana lub utworzona w strefie opisanej w artykule 2.

Art. 4.

Z zastrzeżeniem postanowień artykułu 7 żadne siły wojskowe, morskie lub napowietrzne, jakiegokolwiek bądź Mocarstwa, nie będą mogły wkroczyć do strefy opisanej w artykule 2, ani tam przebywać; wyrób, wwóz, tranzyt i wywóz broni i materiału wojennego są tam kategorięcznie wzbronione.

Następujące zarządzenia będą jednak stosowane w czasie pokoju:

- a) poza personelem regularnej policji, potrzebnym dla utrzymania porządku i bezpieczeństwa publicznego w strefie, zgodnie z ogólnymi przepisami, będącymi w mocy w Rzeczypospolitej Finlandzkiej, Finlandja będzie mogła, o ile wyjątkowe okoliczności tego wymagać będą, wprowadzić i utrzymywać chwilowo takie inne siły zbrojne, które koniecznie potrzebne będą dla utrzymania porządku.
- b) Finlandja zastrzega sobie również prawo zarządzić, od czasu do czasu zwiedzenie wysp przez jeden lub dwa jej lekkich okrętów wojennych nadwodnych, które będą mogły, w takim razie, zarzucić chwilowo kotwice na ich wodach. Poza temi okrętami, Finlandja będzie mogła, jeżeli ważne okoliczności wymagać tego będą, wprowadzić na wody strefy, i czasowo je tam utrzymać, inne okręty nadwodne, które jednak nie będą mogły, w żadnym razie, mieć ogólnej pojemności ponad 6.000 ton.
Prawo wplynięcia do archipelagu i do czasowego zarzucenia tam kotwicy będzie mogło być przyznane przez Rząd Finlandzki pojedynczemu tylko okrętowi wojennemu któregośkolwiek z innych Mocarstw.
- c) Finlandzkie statki napowietrzne, wojskowe i morskie, będą mogły przelatywać ponad strefą, lecz lądowanie tamże, poza wypadkami „siły wyższej”, jest im wzbronione.

Art. 5.

Zakaz wejścia i postoju okrętów wojennych w strefie opisanej w artykule 2, w niczem nie narusza wolności spokojnego przepłynięcia przez wody terytorjalne, które to przepłynięcie podlega będącym w mocy przepisom i zwyczajom międzynarodowym.

Art. 6.

W czasie wojny, strefa, opisana w artykule 2 będzie uważana jako strefa neutralna, i nie będzie, ani pośrednio, ani bezpośrednio, przedmiotem żadnego użytku, w związku z działaniami wojennymi.

Jednak, na przypadek wojny, obejmującej Morze Bałtyckie, Finlandji służyłoby prawo, w celu za

Article 3.

Aucun établissement ou base d'opérations militaires ou navales, aucun établissement ou base d'opérations d'aéronautique militaire, ni aucune autre installation utilisée à des fins de guerre ne pourra être maintenue ou créée dans la zone décrite à l'article 2.

Art. 4.

Sous réserve des dispositions de l'article 7, aucune force militaire, navale ou aérienne d'aucune Puissance ne pourra pénétrer ni séjourner dans la zone décrite à l'article 2; la fabrication, l'importation, le transit et la réexportation des armes et du matériel de guerre y sont formellement interdits.

Les dispositions suivantes seront toutefois appliquées en temps de paix:

- a) en dehors du personnel de police régulière nécessaire pour le maintien de l'ordre et de la sécurité publique dans la zone, conformément aux dispositions générales en vigueur dans la République finlandaise, la Finlande pourra, si des circonstances exceptionnelles l'exigent, y introduire et y entretenir temporairement telles autres forces armées qui seront strictement nécessaires au maintien de l'ordre.
- b) La Finlande se réserve également le droit de faire visiter les îles, de temps à autre, par un ou deux de ses navires de guerre légers de surface, qui pourront, dans ce cas, mouiller temporairement dans leurs eaux. En dehors de ces navires, la Finlande pourra, si des circonstances particulières importantes l'exigent, introduire dans les eaux de la zone et y entretenir temporairement d'autres navires de surface ne devant en aucun cas dépasser le déplacement total de 6.000 tonnes. La faculté d'entrer dans l'archipel et d'y mouiller temporairement ne pourra être accordée par le Gouvernement finlandais qu'à un seul navire de guerre de toute autre Puissance.
- c) La Finlande pourra faire survoler la zone par ses aéronefs militaires ou navals, mais leur atterrissage y est interdit hors le cas de force majeure.

Art. 5.

L'interdiction de faire entrer et stationner des navires de guerre dans la zone décrite à l'article 2 ne porte pas atteinte à la liberté du passage inoffensif à travers les eaux territoriales, passage qui reste soumis aux règles et usages internationaux en vigueur.

Art. 6.

En temps de guerre, la zone décrite à l'article 2 sera considérée comme zone neutre et ne sera, directement ni indirectement, l'objet d'une utilisation quelconque, ayant trait à des opérations militaires.

Néanmoins, au cas où une guerre intéresserait la mer Baltique, il sera loisible à la Finlande, en vue

pewnienia poszanowania neutralności strefy, chwilowego postawienia min na swoich wodach, oraz wydania w tym względzie zarządzeń o charakterze morskim, bezwarunkowo koniecznych.

Finlandja odniesie się w tej sprawie bezzwłocznie do Rady Ligi Narodów.

Art. 7.

I. W celu zapewnienia skuteczności gwarancji, przewidzianej w wstępie niniejszej Konwencji, Wysokie Strony Układające się zwrócą się, bądźto pojedynczo, bądź wspólnie, do Rady Ligi Narodów, o decyzję jakie winne być powzięte zarządzenia bądźto dla zapewnienia utrzymania postanowień konwencji tej, bądź też dla ukrócenia ich naruszenia.

Wysokie Strony Układające się obowiązują się popierać zarządzenia, które uchwali w tym celu Rada Ligi Narodów.

Gdy w wykonaniu tego zobowiązania, Rada będzie miała stanąć w warunkach powyżej wskazanych, zawezwie ona na posiedzenie Mocarstwa, uczestniczące w niniejszej Konwencji, bez względu na to czy są Członkami Ligi, czy nie. Głos przedstawiciela Mocarstwa oskarżonego o naruszenie postanowień tej Konwencji nie będzie wzięty w rachubę przy obliczeniu jednomyślności wymagalnej dla uchwały Rady.

Jeżeli jednomyślność nie może być osiągnięta, każda z Wysokich Stron układających się będzie upoważniona do ustanowienia środków, które Rada byłaby zaleciła zgodnie z większością dwóch trzecich, głos przedstawiciela Mocarstwa oskarżonego o naruszenie postanowień tej Konwencji nie będzie wzięty w rachubę w tem obliczeniu.

II. Na przypadek, gdyby neutralność strefy była narażona na niebezpieczeństwo przez nieoczekiwany zamach, bądźto na wyspy Alandzkie, bądź też przez te ostatnie na finlandzki obszar lądowy, Finlandja będzie mogła uciec się do środków koniecznych w strefie dla powstrzymania i odparcia napaśnika do chwili kiedy Wysokie Strony układające się, zgodnie z zarządzeniami niniejszej Konwencji, będą w stanie wdać się w tę sprawę, dla wymuszenia uszanowania neutralności.

Finlandja odniesie się w tej sprawie bezzwłocznie do Rady.

Art. 8.

Postanowienia niniejszej konwencji pozostaną w mocy bez względu na jakiegokolwiek zmiany, które mogłyby być zaprowadzone w obecnym „*statu quo*” w morzu Bałtyckiem.

Art. 9.

Rada Ligi Narodów jest proszona o zaznajomienie Członków Ligi z niniejszą Konwencją, a to w celu żeby porządek prawny wysp Alandzkich, części nieodłącznej Republiki Finlandzkiej, ustanowiony postanowieniami tej Konwencji był uszanowany przez wszystkich w interesie ogólnego pokoju, jako stanowiący część przepisów postępowania Rządów.

d'assurer le respect de la neutralité de la zone, de poser des mines à titre temporaire dans ses eaux et de prendre à cet effet les dispositions d'ordre maritime strictement nécessaires.

La Finlande en référera immédiatement au Conseil de la Société des Nations.

Art. 7.

I. En vue de donner efficacité à la garantie prévue dans le préambule de la présente Convention, les Hautes parties Contractantes s'adresseront, soit individuellement, soit conjointement, au Conseil de la Société des Nations, afin qu'il décide des mesures à prendre soit pour assurer le maintien des dispositions de cette Convention, soit pour en réprimer la violation.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à contribuer aux mesures, que le Conseil de la Société des Nations décidera à cet effet.

Lorsque, aux fins de cet engagement, le Conseil aura à statuer dans les conditions indiquées ci-dessus, il appellera à siéger les Puissances, qui sont parties à la présente Convention, quelles soient ou non Membres de la Société. Le vote du représentant de la Puissance accusée d'avoir violé les dispositions de cette Convention ne comptera pas dans le calcul de l'unanimité requise pour la décision du Conseil.

Si l'unanimité ne peut pas se former, chacune des Hautes Parties Contractantes sera autorisée à prendre les mesures, que le Conseil aurait recommandées à la majorité des deux tiers, le vote du représentant de la Puissance accusée d'avoir violé les dispositions de cette Convention ne comptant pas dans le calcul.

II. Dans le cas, où la neutralité de la zone serait mise en péril par un coup de main, dirigé soudainement, soit contre les îles d'Aland, soit à travers celles-ci contre le territoire continental finlandais, la Finlande prendra les mesures nécessaires dans la zone pour contenir et repousser l'agresseur jusqu'au moment où les Hautes Parties Contractantes, conformément aux dispositions de la présente Convention, seront en état d'intervenir pour faire respecter la neutralité.

La Finlande devra en référer immédiatement au Conseil.

Art. 8.

Les disposition de la présente Convention demeureront en vigueur, quelles que soient les modifications, qui pourraient être apportées au *statu quo* actuel dans la mer Baltique.

Art. 9.

Le Conseil de la Société des Nations est prié de vouloir bien porter la présente Convention à la connaissance des Membres de la Société, afin que le régime juridique des îles d'Aland, partie intégrante de la République de Finlande, tel qu'il ressort des dispositions de cette Convention, soit respecté par tous dans l'intérêt de la paix générale comme faisant partie des règles de conduite effectives des Gouvernements.

Niniejsza Konwencja będzie mogła, za jednogłośną zgodą Wysokich Stron układających się, być przedstawiona każdemu Mocarstwu na niej niepodpisanemu, a którego przystąpienie uważać się będzie później za pożądane, dla jego formalnego przystąpienia.

Art. 10.

Niniejsza Konwencja zostanie ratyfikowana. Protokół pierwszego złożenia ratyfikacji będzie sporządzony skoro tylko większość podpisanych Mocarstw, wraz z Finlandją i Szwecją, będzie mogła to uczynić.

Konwencja uzyska moc obowiązującą dla każdego Mocarstwa podpisanego lub przynależnego, z chwilą złożenia ratyfikacji jego lub aktu przystąpienia.

Złożenie ratyfikacji odbędzie się w Genewie, w Stałym Sekretarjacie Ligi Narodów, a ewentualne akty przystąpienia również tam będą złożone.

Na dowód czego Pełnomocnicy podpisali niniejszą Konwencję i przyłożyli na niej swoją pieczęć.

Sporządzono w Genewie, dnia dwudziestego października tysiąc dziewięćset dwudziestego pierwszego roku, w jednym egzemplarzu, który będzie złożony w archiwum Stałego Sekretarjatu Ligi Narodów, a którego poświadczony za zgodność odpis będzie przesłany staraniem Sekretarjatu każdemu z Mocarstw podpisanych.

(Podpisano)

(L. S.) *Trautmann*
 (L. S.) *H. A. Bernhoft*
 (L. S.) *Wenck*
 (L. S.) *Ant. Piip*
 (L. S.) *O. Enckell*
 (L. S.) *R. Erich*
 (L. S.) *Carl Enckell*
 (L. S.) *Jean Gout*
 (L. S.) *J. D. Gregory*
 (L. S.) *A. Ricci Busatti*
 (L. S.) *M. Walters*
 (L. S.) *S. Askenazy*
 (L. S.) *Eric Trolle*
 (L. S.) *E. Marks von Wurtemberg*

Znajomościwszy się z powyższą Konwencją, uznaliśmy ją i uznajemy za słuszną zarówno w całości, jak i każde z zawartych w niej postanowień, oświadczamy, że jest przyjęta, ratyfikowana i zatwierdzona i przyrzekamy, że będzie ściśle dochowana.

Na dowód czego wydaliśmy akt niniejszy, opatrzone pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

W Warszawie, dnia 21 czerwca 1922 roku.

L. S.

J. Piłsudski
 Przez Naczelnika Państwa
 Minister Spraw Zagranicznych
Skirmunt

La présente Convention pourra, du consentement unanime des Hautes Parties Contractantes, être présentée à toute Puissance non signataire, dont l'accession paraîtrait ultérieurement souhaitable en vue de son adhésion formelle.

Art. 10.

La présente Convention sera ratifiée. Le procès-verbal du premier dépôt de ratification sera dressé aussitôt que la majorité des Puissances signataires, y compris la Finlande et la Suède, seront en mesure d'y procéder.

La Convention entrera en vigueur pour chaque Puissance signataire ou adhérente dès le dépôt de sa ratification ou de son acte d'adhésion.

Le dépôt des ratifications se fera à Genève, auprès du Secrétariat permanent de la Société des Nations, et les actes d'adhésion éventuels y seront également déposés.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé la présente Convention et y ont apposé leur sceau.

Fait à Genève, le vingt octobre mil neuf cent vingt et un, en un seul exemplaire, qui restera déposé dans les archives du Secrétariat permanent de la Société des Nations et dont une copie certifiée conforme sera transmise par les soins du Secrétariat à chacune des Puissances signataires.

(Signé)

(L. S.) *Trautmann.*
 (L. S.) *H. A. Bernhoft.*
 (L. S.) *Wenck.*
 (L. S.) *Ant. Piip.*
 (L. S.) *O. Enckell.*
 (L. S.) *R. Erich.*
 (L. S.) *Carl Enckell.*
 (L. S.) *Jean Gout.*
 (L. S.) *J. D. Gregory.*
 (L. S.) *A. Ricci Busatti.*
 (L. S.) *M. Walters.*
 (L. S.) *S. Askenazy.*
 (L. S.) *Eric Trolle.*
 (L. S.) *E. Marks von Wurtemberg.*

Après avoir vu et examiné ladite Convention Nous l'avons approuvée et approuvons en toutes et chacune des dispositions, qui y sont contenues, déclarons, qu'elle est acceptée, ratifiée et confirmée et promettons, qu'elle sera inviolablement observée.

En foi de quoi, Nous avons donné les présentes, revêtues du Sceau de la République Polonaise.

A Varsovie, le 21 juin 1922.

L. S.

J. Piłsudski
 Par le Chef de l'État
 Le Ministre des Affaires Etrangères
Skirmunt

PROTOKUŁ

złożenia dokumentu ratyfikacyjnego Rzeczypospolitej Polskiej o konwencji, dotyczącej niefortyfikowania i neutralizacji wysp Alandzkich, podpisanej w Genewie 20 października 1921 r. między Niemcami, Danją, Estonją, Finlandją, Francją, Imperjum Brytyjskiem, Włochami, Łotwą, Polską i Szwecją.

P. Mirosław Arciszewski, sekretarz Delegacji Polskiej przy Lidze Narodów, przybył w dniu dzisiejszym do Sekretariatu Ligi Narodów w celu przystąpienia, wraz z Sekretarzem Generalnym Ligi, do złożenia dokumentu ratyfikacyjnego Jego Ekscelencji Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o Konwencji, dotyczącej niefortyfikowania i neutralizacji wysp Alandzkich, podpisanej w Genewie d. 20 października 1921 roku.

Po zbadaniu, dokument, uznany za wystawiony w dobrej i należytej formie, powierzony został Sekretarzowi Generalnemu celem przechowania w archiwach Ligi.

Sekretarz Generalny powiadomi Układające się Mocarstwa, o niniejszem złożeniu dokumentu.

Na dowód czego został sporządzony niniejszy protokół.

Działo się w Genewie, dn. 29 czerwca 1922 r.

(—) *Mirosław Arciszewski* (—) *B. Attolico*
Podsekretarz Generalny

PROCES-VERBAL

du dépôt de l'instrument de ratification de la République Polonaise sur la convention relative à la non-fortification et à la neutralisation des îles d'Aland, Signée à Genève le 20 octobre 1921, entre l'Allemagne, le Danemark, l'Esthonie, la Finlande, la France, l'Empire Britannique, l'Italie, la Lettonie, la Pologne et la Suède.

M. Mirosław Arciszewski, Secrétaire de la Délégation polonaise auprès de la Société des Nations, s'est présenté aujourd'hui au Secrétariat de la Société des Nations pour procéder, d'accord avec le Secrétaire Général de la Société au dépôt de l'Instrument de ratification de Son Excellence le Président de la République Polonaise sur la Convention, relative à la non-fortification et à la neutralisation des îles d'Aland, signée à Genève le 20 Octobre 1921.

L'instrument, ayant été, après examen, trouvé en bonne et due forme, a été confié au Secrétaire Général pour être conservé dans les archives de la Société.

Le Secrétaire Général donnera avis aux Puissances contractantes du présent dépôt.

En foi de quoi le présent procès verbal a été dressé.

Fait à Genève, le 29 Juin 1922.

(—) *Mirosław Arciszewski* (—) *B. Attolico*
Sous-Secrétaire Général

793.

Z a r z ą d z e n i a

podpisane dnia 15 czerwca 1922 r. w Opolu pomiędzy Rządami Polskim i Niemieckim z jednej strony a Rządzącą i Plebiscytową Komisją Międzysojuszniczą Górnego Śląska z drugiej, dotyczące sądów, ustanowionych przez tę Komisję. (Zatwierdzone ustawą z dnia 5 lipca 1922 r.— Dz. U. R. P. № 71 poz. 635).

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
JÓZEF PIŁSUDSKI
NACZELNIK PAŃSTWA POLSKIEGO

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE POLONAISE
JOSEPH PIŁSUDSKI
CHEF DE L'ÉTAT POLONAIS

Wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzciec należy, wiadomem czynimy:

W dniu piętnastym czerwca tysiąc dziewięćset dwudziestego drugiego roku, w Opolu, podpisane zostały przez Rząd Polski i Rząd Niemiecki z jednej strony i przez Rządzącą i Plebiscytową Komisję Międzysojuszniczą Górnego Śląska z drugiej, zarządzenia, dotyczące sądów, ustanowionych przez powyższą Komisję, które słowo w słowo brzmią:

SĄDY USTANOWIONE PRZEZ MIĘDZYSOJUSZNICZĄ KOMISJĘ RZĄDZĄCĄ.

1. Decyzje powzięte i wyroki wydane.

¹⁰ Postanowienia ogólne.

Rząd Niemiecki oraz Rząd Polski zobowiązują się do traktowania decyzji powziętych i wyroków

A tous ceux qui ces présentes Lettres verront fait savoir ce qui suit:

Des dispositions, concernant les juridictions instituées par la Commission Interalliée de Gouvernement et de Plébiscite de Haute Silésie ayant été signées à Oppeln le quinze juin mil neuf cent vingt deux entre les Gouvernements Polonais et Allemand d'une part et la Commission Interalliée susmentionnée de l'autre, dispositions, dont la teneur suit:

JURIDICTIONS INSTITUÉES PAR LA COMMISSION INTERALLIÉE DE GOUVERNEMENT.

I. Décisions prises et jugements rendus.

¹⁰. Dispositions générales.

Le Gouvernement allemand et le Gouvernement polonais s'engagent à faire traiter toutes les